

NEA BIBLIA

Ballades ποιήματα ὑπὸ *Στεφάνου Μαρτζώκη*. Ἐν Ζακύνθῳ. Τύποις Σ. Καποθεφάλου 1889. 32ον σ. 39.

[Τὰ ποιήματα ταῦτα εἶνε ἐν ἑλληνικῇ δημῳδῇ γλώσσῃ γεγραμμένα, μεθ' ὅλον τὸν φραγκικὸν τίτλον ὃν φέρουσιν ὑψηλὰ ὑψηλὰ ἐπὶ τοῦ κιτρίνου περικαλύμματος, ὃ δὲ ποιητὴς αὐτῶν μετρεῖται μετὰ τῶν μᾶλλον ἀξίων ἀντιπροσώπων τῆς συγχρόνου ζακυνθινῆς ποιήσεως. Ἐν συντόμῳ περὶ προλόγῳ ἐξηγῶν τὴν νεωτέραν σημασίαν τῆς λέξεως *Ballade* ὁ κ. Μαρτζώκης λέγει ὅτι διὰ ταύτης χαρακτηρίζονται τὰ ποιήματα, ὅτινα ἀφηγοῦνται γεγονότα πραγματικά ἢ φανταστικά μετέχοντα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιεῖς τινος μελαγχολίας, «ἐν οἷς ἡ δράσις πρωταγωνιστεῖ καὶ ἐν οἷς ἡ ποίησις προσλαμβάνει χαρακτηριστὰ σοδορὸν, προωρισμένη οὐχὶ ὅπως ἀπλῶς τέρψη, ἀλλ' ὅπως διεγείρῃ λογισμοὺς ἐμβριθεῖς καὶ βαθεὰ αἰσθημάτων». Εἰς ταῦτα θὰ ἡδυνάτο τις εὐθὺς ν' ἀντιεῖπῃ ὅτι ἡ ποίησις (ὡς ἐν γένει πᾶσα τέχνη), σκοπὸν δὲν ἔχει τὴν τέρψιν καὶ ὅτι πᾶν ποίημα ἄξιον τοῦ τίτλου αὐτοῦ ὁφείλει νὰ διεγείρῃ λογισμοὺς ἐμβριθεῖς ἢ βαθεὰ αἰσθημάτων ἢ καὶ τὰ δύο ὁμοῦ. Ὡς πρὸς τὸ ἰδιαιτέρον δ' αὐτοῦ εἶδος ποιήσεως, τὴν *ballade* παρατηροῦμεν ὅτι ὑπάρχει ἤδη ἀνεκὰθεν καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ποιήσει, καὶ δὴ τῇ δημῳδῇ, ὅτι δὲ ἡ ἀθηναϊκὴ διάλεκτος καὶ λέξιν ἔχει ἰδίαν πρὸς χαρακτηρισμὸν τῶν τοιοῦτων διηγηματικῶν ποιημάτων, καλοῦσα ταῦτα *Παραλογάς*. Εἶνε δὲ τόσον καλὴ ἡ λέξις, ὥστε θὰ ἡδυνάτο ἄριστα ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν ξενικὴν *Balades* καὶ ἐπὶ τοῦ βιβλιαρίου τοῦ ζακυνθίου ποιητοῦ. Τοιαῦτα *Παραλογαὶ* ἔσονται ἐν τῇ δημῳδῇ ποιήσεις εἶνε τὸ *Ἄσμα τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ*, τὸ *Γεφύρι* τῆς *Ἀρτας*, ἡ *Ξενοῦλα*, ἡ *Διογέννητη*. Πρὶν ἢ δὲ διὰ προγράμματος εἰσαγάγῃ δῇ-θεν ὁ κ. Μαρτζώκης καὶ εἰς τὴν σύγχρονον ἑλληνικὴν ποιήσιν τὸ εἶδος τῆς *Ballade*, ἔγραψαν τοιαύτας ἄνευ ἰδίου τίτλου καὶ ὁ κ. Βιζυηνὸς καὶ ὁ κ. Δροσίνης καὶ ὁ κ. Πολέμης καὶ ἄλλοι. Ἐκ τῶν *Τραγουδιῶν τοῦ χωρίου* τοῦ κ. Δροσίνης μάλιστα τὰ πλείστα εἶνε *Ballades*.

Τοῦ κ. Μαρτζώκη τὰ ἐν λόγῳ ποιήματα εἶνε μετὰ χάριτος καὶ αἰσθηματος γεγραμμένα, ἔχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βέουσαν καὶ ἀβίαστον στιχουργίαν, εἶνε δὲ σχεδὸν ἀπηλλαγμένα τῶν διχλετικῶν ἐκείνων ἰδιωτισμῶν ὧν βρῖθουσιν ἄλλων ἐπανησιῶν ποιητῶν τὰ ἔργα. Μόνον ἑνιαχοῦ ὁ ποιητὴς στενοχωροῦμενος ὑπὸ τοῦ μέτρου δὲν κατορθώνει νὰ δώσῃ τὸν ἀπλοῦστατον καὶ σαφέστατον τύπον τῆς ἐκφράσεως εἰς τὰ νοήματά του, παρειαγεί δὲ που καὶ λέξεις οὐχὶ γνησίως δημῳδαί: ὑπάρχει, ἐσκίρτησεν, ὁ ἀγρός μου σύντροφος, καὶ ἀλλαχοῦ χάριν τῆς ὁμοιοκαταληξίας στρεβλῶναι τοὺς τύπους μεταβάλλων αἰρῆς τὸ παραγγέλλει εἰς παραγγέροναι. Ἐκ τῶν καλλίστων τῆς μικρᾶς συλλογῆς, ἣν εὐχόμεθα νὰ ἴδωμεν πλουτιζομένην ἐν τῷ μέλλοντι, ἀποσπῶμεν τὸ ἑξῆς:

Ο ΕΥΛΟΚΟΠΟΣ

Νύκτα καὶ ἡμέρα πάντα κοπιᾷζει,
Κόβει τὸ ξύλο μὲ τὸ πρίονι,
Κάθε κομμάτι πλανιᾷζει, σιάζει
Καὶ τὸ φιλιᾷζει καὶ τὸ καρφώνει.
Πότε γελάει, πότε δακρύζει
Κ' ἔτσι κομμάτι ψωμί κερδίζει.

Στέκει σιμὰ του καὶ τὸν κυτᾷζει
Ἡ σύντροφός του καὶ τὸ παιδί του,
Ποῦ ξυλαράκια χάμου ἀραδιάζει
Καὶ τοῦ μαγεύει τὴν ὑπαρξί του,
Ὅπου τὸ βλέπει νὰ γέρνῃ ἀγάλη,
Κλειδῶντας τὰ μάτια, τ' ὥραϊο κεφάλι.

Μαῦρο ἓνα χέρι τῇ θύρᾳ σέρνει
Κι' ἄνθρωπος μπαίνει ψηλὸς τὸ σῶμα,
Μικρούλα κάσα τοῦ παραγγέροναι
Καὶ τὸ παιδάκι φιλεῖ ὅτ' στόμα,
Τοὺς λέει κυτᾷτ' ἔλα γλυκὰ κοιμᾷται,
Μὴ τὸ ξυπνᾷτε, μὴ τὸ ξυπνᾷτε.

Ὁ γέρος φεύγει μ' ὄργον ποδάρει
Κι' ὁ εὐλοκόπος τὴν κάσα φτιάχνει.
Ἡ σύντροφός του χλωρὸ χορτάρι
Πέρνει καὶ πλέκει μ' ἄνθους στεφάνι.

Κ' ἐνῷ μία σκέψις τὸ νοῦ πλακώνει
Τὸν ἄγγελό της γοργὰ σταυρώνει.

Ἐπλεξε ἡ μάνα τ' ὥραϊο στεφάνι
Καὶ λέει θλιμμένη ὅτ' ξυλοκόπο.
— Βραδιάζει ἡ ἡμέρα κ' ἡ νύκτα φθάνει
Καὶ κουρασμένος εἶσαι ἀφ' τὸν κόπο,
Καὶ ὅτ' παιδί της στρέφεται ἀγάλη
Κύττα, τοῦ λέει, τί ἄφράτα κίχλη!

Σκύφτει γελῶντας νὰ τ' ἀγκαλιάσῃ
Ἐπὶ κρεβατάκι γιὰ νὰ τὸ βάλλῃ,
Σὰ φύλλο τρέμει, φριχτὰ φωνάζει.
Νεκρὸ τὸ σφίγγει μεσ' ὅτ' ἀγκάλη,
Κι' ἀντί ὅτ' ἐν τῇ κούνιᾳ, τρέμει παγώνει,
Μέσα ὅτ' ἐν τῇ κάσᾳ τὸ σαβανώνει. Δ']

Ἑλληνικὴ Βιβλιοθήκη 18. Κορναριστικά ἡ διόρθωσις τῆς ῥωμαϊκῆς γλώσσας κωμῳδία εἰς τρεῖς πράξεις διαιρημένη (Ἀνατύπωσις τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ 1813). **Κούρκας ἀρπαγῆς** ποίημα ἡρωικοκωμικὸν εἰς τρία ἄσματα ἀνατύπωσις τῆς ἐκδόσεως τοῦ 1816) ὑπὸ Κ. Ἰακώβου Ρίζου. Ἐν Ἀθῆναις. Ἐκδότης Μπάρτ καὶ Χίρστ. Ὁδὸς Πανεπιστηρίου 53. Εἰς 16ον σ. 63 καὶ 31 λ. 60.

Essais de Grammaire Historique Néo-grecque. Études sur la langue médiévale par *Jean Psichari* maître de conférences à l'école des Hautes-études. Deuxième partie. Paris, Ernest Leroux, éditeur 1889. 8ον σ. CLX καὶ 336.

Jean Psichari. Maître de conférences à l'école des Hautes études. **Le miroir importun.** Extrait du Recueil de Textes Étrangers. Paris 1888. 4ον σ. 37-39. [Περὶ ἀμφοτέρων τῶν νέων ἔργων τούτων τοῦ κ. Ἰω. Ψυχάρη θὰ πραγματευθῶμεν ἐκτενῶς ἐν προσεχεῖ φύλλῳ.]

Μετὰ τοῦ παρόντος φύλλου τῆς «Εστίας» ἀποστέλλεται εἰς τοὺς συνδρομητὰς αὐτῆς Ἀγγελία περὶ νέας ἐγγραφῆς συνδρομητῶν εἰς τὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους Κ. Παπαρρηγοπούλου. Ὁ ἐκδότης τοῦ μεγάλου τούτου ἱστορικοῦ ἔργου κ. Ἀνέστης Κωνσταντινίδης, συμπληρώσας δι' ἀνατυπώσεως πολλῶν ἐξαντληθέντων τευχῶν 1000 ἔτι σώματα πλήρη τοῦ συγγράμματος, θέτει αὐτὰ ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν διάθεσιν τῶν βουλομένων ὅσοι δὲν ἐπρόφθασαν νὰ ἀποκτήσωσι τὴν Ἱστορίαν κατὰ τὴν πρώτην ἐκδόσιν.

Ἴνα δὲ καταστήσῃ τὸ ἔργον εὐαπόκτητον καὶ τὴν φορὰν ταύτην, ὥρισε πάλιν τὴν τιμὴν αὐτοῦ εὐθηνότατην, ἥτοι διὰ μὲν τὴν Ἑλλάδα εἰς δραχμὰς τριάκοντα πέντε (35), διὰ δὲ τὴν ἀλλοδαπὴν εἰς φρ. χρυσὰ τριάκοντα πέντε (35).

Ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ δύναται ὁ βουλούμενος νὰ προμηθευθῇ τὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ ἐκ τοῦ *Βιβλιοπωλείου* τῆς «Εστίας» ἀποστέλλων τὸ τίμημα πρὸς τὸν Διευθυντὴν αὐτοῦ κ. Γεώργιον Κασδόνην, εἰς Ἀθῆνας.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Παρασκευή 24 Φεβρουαρίου

Διὰ Β. Διευτάγματος, ἐνεκρίθη ἡ μετὰ τὸ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ κ. Δ. Μ. Κατινᾶκη δι' ἐαυτὸν καὶ ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ ἐν Λονδίῳ τραπεζικοῦ οἴκου C. I. Hambro and Son συνομολογηθεῖσα σύμβασις περὶ συνομολογήσεως παγίου δανείου λιρῶν ἀγγλικῶν 1,200,000 ἢ φράγκων 30,000,000 ἐπὶ τόκῳ ἐτησίῳ 4 0/0 πληρωτέῳ καθ' ἑξαμηνίαν. Ὁ κ. Κατινᾶκης ἀναλαμβάνει ὀριστικῶς (ferme) ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν ὁμολογιῶν ἐπὶ τιμῇ 68 1/2 0/0, τὸ δὲ ἀντίτιμον αὐτῶν ἐκ λιρῶν Ἀγγλικῶν 817,500, προωρισμένον εἰς ἐξόφλησιν χρέους τοῦ δημοσίου φράγκων 10,200,000, ὀρελόμενον εἰς τὰς ἐν Ἀθῆναις Τραπεζὰς καὶ ἐντόκων γραμματίων τοῦ δημοσίου ἐκ λιρῶν 400,000, ὑπόσχεται νὰ καταβάλῃ ἐν Λονδίῳ εἰς διαταγὴν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.